

GLR HELPT SURINAME BIJ OPZET AV OPLEIDING

In november is het Natuurtechnisch Instituut (NATIN) in Suriname gestart met een AV opleiding. Waarom heeft Suriname geschoolde cameramensen en editors nodig en wat kan het Grafisch Lyceum Rotterdam voor het NATIN betekenen?

Suriname is een prachtig land met een prachtige cultuur, maar ook met een zonnig klimaat.

Was dat laatste niet de reden waarom Hollywood zo'n goede locatie was voor de filmindustrie? Dit was een van de redenen waarom in 2002 The Back Lot werd opgericht. The Back Lot bedacht dat Suriname met haar diversiteit een perfect land zou kunnen zijn voor films en commercials. Sinds de start van dit bedrijf is er dan ook gewerkt aan een kleinschalige industrie. Twee belangrijke voorwaarden voor het succesvol opzetten van deze industrie is het hebben van faciliteiten en geschoold personeel. De afgelopen twaalf jaar heeft The Back Lot zich daarvoor ingezet. Dat is niet alles. Het bedrijf is ook verantwoordelijk voor de bouw van het enige bioscoopcomplex in Suriname, met de naam TBL Cinemas. Want hoe kan je een filmindustrie opzetten als je niet eens een bioscoop hebt?

Hennah Draaibaar, in Nederland bekend als voormalig correspondent voor de NOS in Suriname en Eddy Wijngaarde, filmproducent en filmentrepreneur, zijn de drijvende krachten achter The Back Lot. Hennah is daarnaast bekend als oprichtster van '10 minuten Jeugd Journaal,' de Surinaamse versie van het Nederlandse jeugdjournaal en daarmee een belangrijke informatiebron voor jong en oud in Suriname.

HET AANBOD

In Suriname zijn meer dan vijftien televisiezenders, die zich vooral richten op Groot Paramaribo. In het gebied rondom de hoofdstad wonen 350.000 mensen. Naast staatsomroepen ATV en STVS hebben veel particulieren hun eigen televisiezender. Een gezond verdienmodel is bij zoveel televisiezenders op zo'n beperkte bevolkingsomvang moeilijk te realiseren, met als gevolg dat de meeste zenders ieder Surinaams dubbeltje drie keer moeten omdraaien voordat het kan worden uitgegeven. En hoewel er nu steeds meer eigen producties komen van de televisiezenders, maken de meeste stations gebruik van producties uit het

buitenland, waar geen uitzendrechten voor betaald worden. Programma's die wel zelf gemaakt worden, zoals 10 minuten Jeugd Journaal, zijn dan ook bij de volwassenen in Suriname een bron van informatie en worden goed bekeken. Dit is dan ook een teken dat er bij de bevolking van Suriname steeds meer behoefte is aan betere televisieprogramma's. Daarvoor zijn vakbekwame mensen nodig. Ook vanuit de producenten is er steeds meer behoefte aan gekwalificeerde vakmensen. Tijdens een onderzoek in Paramaribo, door medewerkers van het Grafisch Lyceum Rotterdam uitgevoerd in 2009, werd de behoefte aan gekwalificeerd personeel al geconstateerd.

FINANCIËLE STEUN

In 1975 werd Suriname onafhankelijk. Bij de onafhankelijkheid heeft Nederland zogeheten Verdragsmiddelen beschikbaar gesteld om Suriname te helpen in haar ontwikkeling als zelfstandige staat. Deze middelen zijn voor het grootste deel besteed. Suriname en Nederland zijn verder gaan kijken naar samenwerking en financiële middelen hiervoor. Duidelijk werd dat een samenwerking tussen minstens twee min of meer gelijkwaardige partners ('twinning') meer resultaat zou opleveren dan tussen twee overheden. Dit laatste was de vorm van samenwerking die voorheen werd gekozen. Begin 2013 hebben The Back Lot, het NATIN en het Grafisch Lyceum Rotterdam een aanvraag ingediend voor een samenwerking met als doel een AV opleiding te starten bij het NATIN in Paramaribo. Van de 152 aanvragen die zijn ingediend, zijn er uiteindelijk 21 gehonoreerd door het UTSN (Uitvoeringsorganisatie Twinningfaciliteit Suriname-Nederland), waaronder deze samenwerking. Er kwam €200.000,- beschikbaar, waarvan twee derde gebruikt gaat worden voor inzet van medewerkers en een derde voor aanschaf van een deel van de benodigde apparatuur.

HET PLAN

Voordat de subsidieaanvraag werd ingediend, is er eerst gekeken naar

de behoefte in Suriname. De medewerkers van het Grafisch Lyceum Rotterdam hadden deze behoefte wel in kaart gebracht in 2009, maar was er iets veranderd in de behoefte aan gekwalificeerde cameramensen en editors? Hiervoor zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd met producenten, journalisten en televisiestations in Suriname. De behoefte bleek alleen nog maar te zijn toegenomen. Naar aanleiding van deze resultaten zijn het NATIN, het GLR en The Back Lot bij elkaar gekomen, met als resultaat dat samen voor het NATIN een driejarige MBO-opleiding opgezet wordt naar het model van de Nederlandse opleiding voor cameraman en editor. Net zoals deze wordt uitgevoerd bij het GLR. Het NATIN neemt hiervoor geschoolde docenten in dienst met deskundigheid en ervaring in het vakgebied. Het GLR levert alle lesstof en expertise van docenten. The Back Lot is penvoerder voor dit project en bemiddelt bij de aanschaf van de benodigde apparatuur.

HET NATIN

Het NATIN is dé MBO-opleiding in Paramaribo, vergelijkbaar met een ROC in Nederland. Van origine zijn de opleidingen aan het NATIN meest technisch van aard, met een belangrijke koppeling naar grondbewerking. Denk hierbij aan mijnbouw en wegen- en waterbouw. Ook heeft het NATIN opleidingen voor medische en chemische analisten. Voor een aantal opleidingen kan men bij het NATIN doorstromen naar een van de HBO-opleidingen. Het NATIN en The Back Lot hebben een langere relatie met elkaar. Sinds de start van The Back Lot zijn er gesprekken gevoerd voor

een audiovisuele opleiding en in 2008 waren ze in samenwerking met ROC Midden Nederland ook betrokken bij het starten van een ICT opleiding aan het NATIN. Deze opleiding is nog steeds een succes.

GRAFISCH LYCEUM ROTTERDAM

Het GLR is met ruim vierduizend studenten een van de grootste vakscholen in Nederland. Vakscholen bieden in tegenstelling tot ROC's alleen opleidingen aan in het eigen vakgebied. Het Grafisch Lyceum Rotterdam is dé vakinstelling in Nederland als het gaat om innovatief onderwijs op het gebied van media, design en technologie. Het GLR wordt gedreven door een voortdurende ambitie om kwalitatief en innovatief beroepsonderwijs te verzorgen voor studenten, bedrijven en zelfstandige professionals in de creative industry. Door de jaren heen is de school uitgegroeid tot het grootste en meest innovatieve media-instituut in de Benelux. Het GLR wordt ook internationaal herkend als het kenniscentrum voor de branche. Studenten van het GLR werken meestal met (online) lesmateriaal dat door de GLR docenten zelf ontwikkeld is. Dit materiaal is veelal vrij beschikbaar voor samenwerkingspartners van het GLR. Het gaat immers niet om het lesmateriaal, maar om wat er mee gebeurt in de les. Het vrij beschikbaar stellen van lesmateriaal is een tendens in de onderwijswereld. Vele universiteiten verspreiden inmiddels het lesmateriaal en de daarbij behorende colleges via zogenaamde MOOC's (massive open online course). Zo is het mogelijk bijna een complete opleiding aan Harvard te volgen zonder er ooit te komen en zonder er iets voor te betalen.

Leuk, maar leren is meer dan alleen maar kennis tot je nemen, vandaar dat de rol van de docenten heel belangrijk blijft.

DE SAMENWERKING

Het project loopt. De eerste groep docenten van het NATIN heeft een week meegedraaid op het GLR en de externe harde schijven gevuld met lesmateriaal. Ook na heel veel overleg blijken de verwachtingen toch weer anders te zijn dan de werkelijkheid. Gelukkig deze keer in positieve zin. Meer lesmateriaal dan verwacht stond klaar om mee te nemen en GLR docenten hadden meer tijd voor uitleg en overdracht dan waarop gerekend was. Dit is nog maar het begin. In februari gaat een delegatie van het GLR naar Suriname om op locatie docenten en managers te begeleiden en ondersteunen. Meer bezoeken over en weer zullen volgen en ondertussen gaat de samenwerking via mail, skype en telefoon gewoon door. Over 1,5 jaar zal de samenwerking zijn afgerond en staat er in Suriname een complete opleiding Camera en Editing op de rails.

WIN-WIN

Gaat het er dan alleen om dat Nederland iets naar Suriname brengt? Nee, beslist niet. Misschien zal de weegschaal niet helemaal in balans zijn. Dat is niet erg. Het GLR heeft als onderwijsinstelling ook een maatschappelijke verantwoording. Er is een groot aantal samenwerkingspartners in Europa

en daarbuiten, die met het GLR samenwerken. Ook daar is de weegschaal soms niet volledig in balans. Het is in belang van de volledige branche dat de opleidingen wereldwijd van goede kwaliteit zijn. Immers, een cameraman werkt niet alleen in zijn eigen land en een editor zal ook de cultuur van een ander land moeten begrijpen om een product te maken dat verder gebruikt kan worden dan alleen in het land van productie. Ook in de videobranche hebben we te maken met toenemende globalisering en de daarbij behorende arbeidsmobiliteit. Met deze samenwerking leren de scholen elkaars cultuur en gewoontes kennen en ervaren de partners over en weer dat het maken van televisie op allerlei manieren kan gebeuren. Het is niet voor niets dat studenten van het GLR regelmatig hun stage volbrengen in het buitenland, dus ook bij het Jeugdjournaal in Paramaribo.

GESTART

Ondertussen is de AV opleiding aan het NATIN in november 2014 gestart met elf studenten. Dit is minder dan het aantal waarop gerekend was. Er waren twintig aanmeldingen, maar op het laatste moment heeft een aantal kandidaten zich teruggetrokken. Misschien wel onder druk van ouders, die meer waarde hechten aan een opleiding voor een kantoorbaan dan een opleiding voor de AV branche. Wat dat betreft hebben de samenwerkingspartners en de AV branche nog wat werk te verzetten. ■

